

**Adakozz erdélyi testvéreinknek,
hogy érezzék az otthon melegét!**

Békéscsaba, 1940. október 9

Szerda

Ára 10 fillér

XXI. évfolyam, 231. szám

Hörösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18 szám
Telefon 60, este 6 óra után és ünnepnap 409

Felelős szerkesztő
MIGEND DEZSÓ

Előfizetés: 1/4 évre 6 P, 1 hónapra 2 P
Egyes szám ára 10 fillér
Postatakarékpénztári csekk számla: 34.141

A mezőgazdasági munkák elvégzéséért mindnyájan felelősek vagyunk

— mondta baiczai Beliczey Miklós főispán
a közigazgatási bizottság ülésén

Beadványt intéztek a vármegyéhez a zsidóknak a piacokról és vásárokról való kitiltása ügyében

Békés vármegye közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt 9 órakor tartotta rendes havi közgyűlését Gyulán, a megyeháza kistanácstermében. A Hiszekegy elmondása után baiczai Beliczey Miklós főispán nyitotta meg az ülést, majd pedig Terényi Péter I. b. főszolgabíró felolvasta az alispáni jelentést, melyet lapunk más helyén közlünk.

Vitéz dr Márky Barna alispán bejelentette még, hogy a Békéscsabai Baross Főcsoporttól, a Turultól és más egyesülettől is olyan indítvány érkezett, hogy a vármegye piacairól és vásárokról tilták ki a zsidókat. Az alispán közölte, hogy az erre vonatkozó vármegyei szabályrendeletet kellene módosítani. Megfontolás tárgyává teszi a kérdést s ha törvényes mód van a kérés teljesítésére, úgy azt teljesítik is.

Sebők Elek dr szolt hozzá elsőnek az alispáni jelentéshez. Nagy elismeréssel emlékezett meg arról a munkáról, melyet a rádió végzett akkor, amikor a honvéd hadsereg bevonult a felszabadult erdélyi részekre. Hangoztatta, hogy egy élmény volt némely rádióközvetítés. Javasolta, hogy a vármegye levélben köszönje meg a rádió igazgatóságának a rádió nagy teljesítményét. Ezt követően az Országos Társadalom Biztosító Intézettel foglalkozott. Beszédében hangsúlyozta, hogy az OTI-ra nagy szükség van, azonban úgy látja, hogy az OTI-nál az adminisztrációban hibák vannak. Lényegesnek tartaná, ha ezt az OTI-nak tudomására hoznák. Maga az intézmény szükséges, hasznos és fejlődőképes, de az a baj, hogy nem tudják szimpatikussá tenni az intézményt.

Telegdy Lajos dr volt a következő felszólaló. Az alispáni jelentést tudomásul vette. Szóvá tette, hogy a mezőgazdasági munkák elvégzéséért az alispánt teszik felelőssé. Ezt nem tartja helyesnek, mert hiszen ez az életben azt jelenti, hogy végeredményben a községi főjegyzők a felelősek. Ez ellen szót kell emelnie a vármegye-

gyének. A továbbiakban megköszönte az alispánnak, hogy foglalkozik jelentésében a zsír, szalonna és a fahiánnyal. Az alispán intézkedéseit helyesli s kijelenti, hogy a vármegye egész népe egy emberként áll az alispán mögött, hogy támogassa őt ezeknek a kéréseknek a megoldásában. Az

OTI-kérdésben nem ért egyet Sebők Elekkel. Abban látja a bajt, hogy az OTI a befizetett összeget nem fordítja teljesen arra a célra, melynek megvalósítására hivatott. Hibáztatja, hogy az OTI palotákat épít, ahelyett, hogy egészséges munkaházakat építené s minden igyekezetével arra törekedne, hogy az egészségügyet szolgálja. Hozzájárul dr Sebők Elek javaslatához, de szükségét látná annak, hogy az általa említett hibákra is felhívják az illetékesek figyelmét.

Ezután baiczai Beliczey Miklós főispán válaszolt a felszólalásokra. Készséggel magáévá tette Sebők Eleknek azt az indítványát, hogy a vármegye mondjon köszönetet a rádió igazgatóságának. Az OTI-nek a figyelmét arra kellene felhívni, hogy tegye az intézményt szimpatikusabbá s igyekezzék tel-

jesíteni a közönség óhaját.

A mezőgazdasági munkák elvégzéséért — mondta a főispán — mindnyájan felelősek vagyunk. A leirat azt célozza, hogy biztosítva legyen a munkák elvégzése. Biztos abban, hogy az alispán mindnyájunk támogatásával meg is oldja ezt a kérdést.

Vitéz dr sarkadi Márky Barna alispán válaszában hangsúlyozta, miszerint a kérdés felemlítésével az volt a célja, hogy rámutasson arra a sokoldalú munkára, mely a közigazgatásra vár. Hálás köszönetet mondott azért, hogy a bizottság megértette és támogatja őt a nagyfotosszerű feladatok elvégzésében.

Az alispán válasza után a bizottság elfogadta az alispáni jelentést és áttért az egyes bizottságok jelentésének tárgyalására.

Torockót felgyújtották az oláhok

Kolozsvár, október 9.
(MTI) Torockó községet, amely színmagyar lakosságú, az oláh Ma-

niugárdisták négy oldalról felgyújtották.
Torockó egyike a magyar nép-

művészeti kincsekben leggazdagabb erdélyi községeknek.

Egyszerű és radikális lesz a harmadik zsidótörvény

Budapest, október 9.

(MTI) Rajniss Ferenc országgyűlési képviselő a harmadik zsidótörvény ügyében intézett ma inter-

pellációt a miniszterelnökhöz.

Teleki Pál gróf miniszterelnök kifejtette válaszában, hogy a két első zsidótörvény túl komplikált és sok alkalmat ad a kijátszásra.

Ezért van szükség a hamarosan tető alá kerülő harmadik zsidótörvényre, amely egyszerű és radikális lesz.

A türelemnek vannak határai

Felszólalás a képviselőházban az erdélyi magyarüldözésről

Teleki Pál gróf miniszterelnök azonnal válaszolt az interpellációra

Budapest, október 9.

(MTI) A képviselőház mai ülésén Cselényi Pál napirend előtt szóvá tette azt a kegyetlen magyarüldözést, amit az oláhok a még uralmuk alatt maradt erdélyi területeken hajtanak végre. Kérte a miniszterelnököt, hogy ne riadjon vissza a legerélyesebb eszközöktől se annak érdekében, hogy hatszáz ezer magyar hazájában megmaradjon és ott a legtöbbször jog-

egyenlőségben, nyugodtan élhessen. Cselényi Pál beszédét állandóan felbeszakította a képviselők felháborodásának őszinte megnyilatkozása.

Teleki Pál gróf miniszterelnök azonnal válaszolt a felszólalásra. — Idáig türelemmel vártunk — mondta a miniszterelnök —, hogy lássák a visszacsatolt területeken és odaát is, hogy hogyan vonul be a magyar hadsereg és a magyar köz-

igazgatás. Eppen az erdélyi magyarok kértek, hogy legyünk kíméletesek.

Ilyen időkben történhetnek kilengések, de az lett volna érthető, ha ezeket a kilengéseket azok követték volna el, akik huszonkét éven át szenvedtek a legigazságtalanabb idegen elnyomatás alatt.

Érthetetlen azonban a románok magatartása. Gyárfás Elemér, az erdélyi ma-

gyarság vezetője, kihallgatást kért a román miniszterelnöktől s nem kapta meg, de semmiféle megnyugtató sem történt.

Mi mindent megtettünk, ami az adott helyzetben szükségesnek látszott. Első kolozsvári tartózkodásom alkalmával magamhoz kéreltem a román püspököket és vezetőket és megmondtam nekik, hogy kötelességük a békét és a megnyugtatót szolgálni.

A mi részünkről semmi kihívás nem történt. Csak két ízben alkalmazzunk megtorlást, amikor románok

géppuskával lövöldöztek a magyar katonákra.

A géppuskával való orvítamadás viszont nem tartozik a kisebbségi jogok közé.

Az oláhok nem is ezért rendezik az üldözéseket, hanem azért, hogy a bécsi döntést megváltoztassák. A görögkeleti érsek fel is szólította a bécsi döntés ellen való agitációra a román papságot és ugyancsak nyíltan fordult a bécsi döntés elismerése ellen a román kormányhoz közelálló „UnivrsuŃ” című bukaresti lap is.

Az üldözések egyik célja a bécsi döntés megváltoztatásának kikényszerítése, a másik pedig az odaát maradt magyarság megfélemlítése azért, hogy optálásukat kérjék.

Hangsúlyozom, hogy türelmesek voltunk, de

elérkezika pillanat, amelyben a mérték betelt!

Tegnap már 850 vezető román ferfit tettünk át a határon és ezt a megtorlást

fokozni fogjuk.

A hozzánk került románság vezetői közül többen jelentkeztek, hogy személyes közbenjárással igyekezzenek végetvetni a magyar-üldözésnek. Többek között a kolozsvári görögkatolikus püspök is. Mi meg is hallgattuk, de ugyanakkor a román miniszterelnök me-reven elzárkózott Gyárfás Elemér meghallgatása előtt.

A türelmennek vannak határai! Természetesen

megteesszük a szükséges diplomáciai lépéseket.

Mindaz nem kormány ügy, hanem magyar ügy, és a legnagyobb eréllyel fogunk eljárni.

Október 9.

1915. E napon a volt soproni 18. honvédegyalogezred egyik kiváló altisztje, Both Lajos tiszthelyettes vilétségével és halált megvető bátorságával tüntette ki magát. Az ezred a Luck környéki Moszczanica község erdejéből kiindulva, támadást kezdett a Putilowka folyó irányában. A Putilowka előtt vagy 200 lépésnyire az ellenségnek egy előretölt állása volt. Both Lajos tiszthelyettes 6 emberrel önszántából megrohamozta a háromszoros drótkadályon keresztül az előretölt állást. Járőre élén elsőnek hatolt az árokba, négy tisztet és 61 orosz katonát foglyul ejtett. Mivel Both tiszthelyettes fegyverténye nemcsak kiválóan bátor egyéni cselekedet volt, hanem egyszerűs mind a helyzet alakulására is kihatott, amennyiben az orosz balszárnyat megingatta. A viléz tiszthelyettes az arany vilézségi éremmel tüntették ki.

Emlékezem Erdély egy része visszacsatolásának emlékére

A kormányzó legfelső rendelkezése

A Magyar Távirali Iroda jelenti:

A Kormányzó Ur Öföméltósága a következő legfelső rendelkezést adta ki:

„A honvédelmi miniszternek a minisztertanács hozzájárulásával tett javaslatára Kelet-Magyarország és Erdély egyrészenek Mátyás király jubileumi esztendejében történelmi felszabadulása emlékére emlékművet alapítok és azt azoknak óhajtom adományozni, akik 1940 július 2 és szeptember 30. napja közötti időben legalább 28 napon

ál tényleges katonai, vagy csendőri szolgálatot teljesítettek, továbbá a rendőrségnek és a pénzügyőrségnek ama tagjai számára, akik hivatalukból folyóan a trianoni határt a honvédség csapataival, vagy azok előtt, tehát szeptember 3 és 13 közötti időben lépték át.

A további szükséges intézkedések megtételével a honvédelmi minisztert bízom meg.

Kelt. Budapesten, 1940 október 1.

Horthy Miklós sk.

Megérkeztek a külföldi gyapjuszövetek női és férfi télikabátokra és öltönyökre!

Tiszteljen meg látogatásával. Irimy és Olláry Andrassy-út 16. Tel. 601

Belterjes mezőgazdasági termelési rendszer

Törvényjavaslatok a mezőgazdaság és az ipar fejlesztésére

A közeli hetekben, a szociális törvényjavaslaton kívül, a kormány nagyjelentőségű mezőgazdasági és iparfejlesztő törvényjavaslatokat hoz a törvényhozás elé.

A mezőgazdaság szempontjából a mezőgazdaság fokozott fejlesztése, illetve átszervezése van az intézkedések előterében.

Értesülésünk szerint már majdnem elkészült az új mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslat, amely

előnyben részesíti a belterjes termelési, majd szabályozza a bel- és külföldre irányuló termelést.

Az iparügyi minisztériumban pedig készült az a törvényjavaslat, amely az elsorvadt, de értékes iparágakat karolja majd fel. A kormány az erdélyi természeti kincseket is ki akarja aknázni. Így a kissármási földgázterület hozzánk eső részén nyit majd kutakat.

A gyulai románliturgiájú görögkeleti egyházközségek görögkeleti magyar egyházközségekké alakultak át

A napokban megemlékezünk arról, hogy Békéscsabán és Békésen a hívek kívánságának megfelelően a gör. kei. román egyházközségek átalakultak magyarliturgiájú, gör. kei. magyar egyházközségekké.

Most arról értesülünk, hogy október hó 6-án, vasárnap délelőtt Gyulán úgy a miklósvárosi, mint a krisztinavárosi görögkeleti román egyházközségek közgyűlései tartottak délelőtt 11 órai kezdettel és egyhangú lelkesedéssel kimondták magyar egyházközségekké való átalakulásukat.

Ezentúl tehát magyar görögkeleti vallású testvéreinknek nem kell hitükért magyarságukat feláldozniok és éhhetnek bensőséges vallásos életet, gyermekeik anyanyelvükön tanulják ősük vallását.

Ezalkalommal is hangsúlyozzuk, hogy jellemző a magyarság liberális kisebbségi politikájára, hogy Magyarországon lehető állapot volt az, hogy magyar anyanyelvű magyar állampolgárok nem élhették vallási életüket magyarul, hanem

kénytelenek voltak beletörödni, hogy a legtöbbször által nem értett román nyelv legyen a liturgikus nyelv és hogy gyermekeik a román kormány által rendszeresített és román fennhatóság alatt lévő területen kiadott, román könyvekből tanulják vallásuk tanait, hogy papjaik román uraiom alatt lévő területen végezhessek teológiai tanulmányaikat.

A magyar életerő azonban minden kormánybeavatkozás nélkül, pusztán saját feszítőerejénél fogva meghozta a lehetetlen állapot megoldását. Alutól, a hívek tömegéből indult meg és fejlődött ellenállhatatlan erejűvé a mozgalom, amely követelte és fokozatosan meg is szerezte a magyarországi magyar görögkeletieknek a jogát ahhoz, hogy ős hitük szerint, ősük nyelvén imádhassák Istenüket.

A hívek és a papság nemesökkenő lelkesedéssel és kitartással küzdöttek a magyar liturgiái nyelvért és ma már ott tartunk, hogy köz-

delmük eredménye egyre terebélyesebben bontakozik ki.

Biharból indult meg erőteljesen a mozgalom, amelynek lelke Oláh János méhkeréki gör. kei. esperes, aki a vármegye valamennyi gör. kei. papjában nagyszerű munkatársakra talált. Vállvetett munkájuknak eredménye, hogy ma Bihar vármegye valamennyi gör. kei. egyházközsége átalakult magyar egyházközséggé. Ez az örömdetes áramlat jutott el ezután Békés vármegyébe és Gyulára is.

Gyulán is már hónapok óta — jóval a bécsi döntés előtt — megindult a mozgalom az átalakulásra.

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Színház

Bemutakozott a Szalay-társulat

Kedden este telt nézőtér előtt mutatkozott be városunkban a Szalay Károly igazgatása alatt működő új cseretársulat. A szépszámu közönséget Szalay igazgató üdvözölte keresetlen szavakkal. Kérte a város közönségének támogatását, melyért cserébe kitűnő előadásokat s a magyar nyelv lelkes szolgálatát ígérte. A „Cigánybáró” című maradandó értékű s gyönyörű muzsikájú operettel hozta színre a társulat szép díszletekkel és gör. dűlőkeny előadásban. A legelső, akiről meg kell emlékeznünk, a vendégszereplő Sárdi János operaénekes. Tisztán esengő hangja, remek fortéi és lágy pianó, férfias egyénisége, könnyed és természetes mozgása, megnyerő közvetlensége osztatlan sikerrel és elismeréssel biztosítottak számára Barinkai szerepében, Szeretánk minél többször hallani és látni az új társulatnál. Az est másik nagy élményét Hont Erzsé, a társulat primadonnájának meglepően magas énekkultúrája jelentette. Saffi cigányleány szerepében, különösen az első felvonás magánjelenetében aratótt megérdemelten nagy sikert. Lelkesen és hálásan tapsolta a csabai közönség, melynek — elmondhatjuk — ilyen kellemes meglepetésben már régen volt része a csabai színházban. Takács Margit Arzéna szerepében szintén gyönyörű énekkével tünt ki. Czippa cigányasszony alakítása Szántó Mária színészi rutinját dicséri. Déri Béla Zsupán szerepében jó játékkal sikerült figurát nyújtott. Ekcs Ferenc királyi biztosa, Sütő István Gábor diákja s a többi szerepek alakítói is dicséretet és elismerést érdemelnek. Tihanyi Mária és Szabó Ibojya toborzó táncá igen szép volt. Mindent összevetve, megállapíthatjuk, hogy a bemutatkozás várakozáson felül jól sikerült. A művészi értékű est közönségre kedvező véleménygel távozott s jogos a reményekkel, hogy a szépen sikerült bemutatkozást hasonló értékű színházi esték követik. Bizonyos az is, hogy széles körökben elmege a jó híre az új társulatnak s nemesak darab-, hanem közönségsikere is lesz.

HETI MŰSOR:

Szerdán este: Diákszeretem.
Csütörtökön este: Diákszeretem.
Pénteken: Sárgarigófészek.
Szombaton: Sárgarigófészek.
Vasárnap délután 5 órakor: Sárgarigófészek.

APOLLO FILMSZÍNHÁZ

Előadások: vasárnap 3, 5, 7, 9, hétköznap 5, 7, 9 órakor. Naponta az első előadás zóna! Telefon 239.

Csütörtökön és pénteken

Az anyai szeretet éposza:

ÉDESANYÁM

Wolf A. Ratti és Hörbiger Pál

Mindenki tudja,

hogy kis befektetéssel

nagy vagyont nyerni

csak a m. kir.

osztálysorsjátékon

lehet.

Ne mulassza el a kedvező alkalmat!

Az új sorsjáték húzása

október 19-én kezdődik!

Hivatalos sorsjegyárak:

Egész P 28.—, fél P 14.—,
negyed P 7.—, nyolcad P 3.50

HIREK

— **Vasúti összeköttetés Szeged és Kolozsvár között.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez, amelyben Szeged—Nagyvárad—Kolozsvár között közvetlen gyorsvonati összeköttetés létesítését kérte. A miniszterhez intézett beadványában rámutatott a kamara arra a körülményre, hogy ez az összeköttetés már a világháború előtti időben a Fiume—Kolozsvár közötti viszonylatban fennállott és életképesnek bizonyult.

— **A munkaszüneti napok és a fizetési szabadság.** A fizetési szabadsággal kapcsolatosan sok vitára adott okot az ebbe nem beszámítható törvényes munkaszüneti napok ügye. A fizetési szabadság ügyében intézkedő 3000/1938. Ip. M. rendelet 29. §-a ugyanis kimondja, hogy az évenkénti fizetési szabadság legrövidebb tartamába nem lehet beszámítani a törvényes munkaszüneti napokat. Ezzel kapcsolatban felmerült a kérdés, vajon más munkaszüneti napok beszámíthatók-e a fizetési szabadság idejébe. Az iparügyi minisztérium magyarázata szerint a rendelet hivatkozott szakasza nem hagy kétséget az iránt, hogy a fizetési szabadság legrövidebb tartamába csupán a törvényes munkaszüneti napokat, vagyis a vasárnapokat és Szent István napját nem lehet beszámítani. Ha az üzemben más napon, vagy napokon is munkaszünet van, ezek beszámítandók a fizetési szabadság idejébe és közömbös, hogy ilyen munkaszüneti nap azért van, mert a munkaszüneti nap ünnepnap.

— **Tűzet okozott az októberi villám.** A szombatra virradó éjszaka hatalmas, ézengéses, villámlásos, záporos vihar vágatott végig az orosházi határban is. Héjja István tanyáján belesapott a villám egy húszméteres szalmakazalba s a tűz átterjedt a tíz méter hosszú törekkazalra is. A kár mintegy 550 pengő, ami biztosítás révén megtérül.

— **Az Egyesült Női Tábor felhívása.** Az Egyesült Női Tábor felhívja azokat, akik erdélyi lányokat alkalmazni tudnának, mint háztartási alkalmazottakat, jelentsek ezt be dr. Galli Károlynénál.

BRISTOL Szálloda

BUDAPEST
Duna parton

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egy ágyas szoba 6 P-től, két ágyas szoba már 12 P-től. Kitűnő étterem és kávéház. Előzékeny kiszolgálás. A szálloda előfizetőknek, kik ezt igazolják, 20 százalék engedményt nyújt.

Vitéz Márky Barna alispán közbelép a zsírhiány és a tüzelőhiány megszüntetése érdekében

Békés vármegye közállapotai az alispáni jelentésben

Vitéz Márky Barna alispán a közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentéséből az alábbiakat közöljük:

Szeptember hóban változékony, az évszakhoz képest túlnyomóan hűvös, borús volt az időjárás, gyakori kisebb-nagyobb esapadékkal. A hó folyamán bekövetkezett, bár csak rövid időszakon át tartó melegebb időjárás a mezőgazdaságra kedvezővé tette a tengeritermés legáltalább részbeni beérését. Bár ez a beérés nem tökéletes még, a tengeri minden nagyobb veszteség nélkül mégis raktározható lesz. A tengeritermés különben mennyiségére kíválóan mondható, egyes helyeken valósággal rekordtermésre lehet számítani. Beérkezett jelentés megemlékezik kat. holdanként 40 métermázsás csövestengeri terméstről is. A törés egyes vidékeken megindult és nagy erővel folyik. Vanak azonban késői vetések, amelyeknek érése azonban szintén nagy mértékben előrehaladt és megvan a remény, hogy ezek is a teljes beérés állapotában lesznek betakaríthatók. Kedvező volt az időjárás a szintén jónak mutató burgonyatermés teljes beérése szempontjából is, úgyhogy a burgonya szárazon és egészségesen kerül téli elvermelésre. Jónak ígérkezik a cukorrépatermés is.

A katonai szolgálatot nem teljesítő mezőgazdasági munkásság helyzete igen kielégítő volt, mert munkakialakul bőségesen és megfelelő munkabérek mellett rendelkezésre állott.

Ipari terén a kézműiparosság keresési lehetősége szeptemberben nem javult. Panaszok fordultak elő a bórparosok körében a talpanyagok kesedelmes kiutalása, a sütőiparosoknál a tüzelőfa hiánya, a szabó, szerelő és egyéb fémiparosok részéről a faszén nehéz beszerzése miatt.

Egy hozzájárult jelentés arról számol be, hogy a termelők továbbá áremelkedésekre számítva, termelt készleteiket tárolják és nem viszik piacra. A jelentés szerint ez áll különösképpen a téli főzéléké-

lékre, burgonyára, babra, lencsére, mely terményből a piacon alig látni valamit. Remélhető azonban, hogy ebben a tekintetben nagyobb nehézség az ellátásban mégsem fog mutatkozni, mert gondoskodás történt arról, hogy ezekből a terményekből a télire megfelelő nagyobb készletek tároltassanak.

A m. kir. földművelésügyi miniszternek a szántás-vetési munkálatokat illetően kiadott rendelete ennek a kérdésnek zavartalan megoldását a közigazgatási hatóságok feladatává tette és azért, hogy a szántás-vetési munkálatok általában az időszaki mezőgazdasági munkálatok zavartalanul végrehajthatassanak, a vármegye alispánját személyében teszi felelőssé.

A gazdasági munkásság növekedő amely most már a legutóbbi időben fokozódó zsírhiány miatt, miatt, mely most már az utóbbi napokban olyan mérvű lett, hogy a közigazgatási hatóságoknak sok gondot okoz. A zsír és szalonna teljesen eltűnt, minnek okát keresve, úgy gondolom, hogy elsősorban a múltévi gyenge termésben lehet azt megtalálni, mert ennek következtében a kisebb gazdaságoknak a szükséges tengeri rendelkezésére nem áll. Oka a hiánynak a közel múltban a vármegye egyes részein súlyos pusztításokat okozott járvány, mely a sertésállományban nagymérvű elhullásokat okozott.

A panaszok alapján számtalan felterjesztést intéztem az illetékes felsőbb hatóságokhoz, melyekben rámutattam az ellátás hiányának okaira és kértem sürgős intézkedések megtételét. Rövidebb időre elégedő zsír, illetve szalonnamennyiség kiutalását sikerült elérnem, mely zsír, illetve szalonnamennyiséget odajányítottam, ahol a szükség a legnagyobbnak látszott. Mivel pedig a zsírhiány előreláthatólag néhány héten át még eliminálható lesz, nagyobb tétel zsírszertést vásároltam a vármegye egyik közismert nagyiparosának közreműködésével és a vágás után nyert fehérarut önköltségi áron fogom a legjobban rászorult községek lakosságának

megfelelő módon rendelkezésére bocsátani. A visszamaradó sertés-húst a nagyipar megfelelő áron veszi át. Nem kell természetesen említeni, hogy ilyen intézkedéseket tenni nem tartoznék tulajdonképpen hatáskörömbe, erre a célra pénz nem is áll rendelkezésemre, de más megoldás nem kínálkozván, kénytelen voltam magamra vállalni ezt a feladatot is, vállalva a kockázatot, hogy hozzá nem értésem következtében, annak ellenére is ráfizetés fog mutatkozni, hogy a szükséges számításokat szakértő közreműködésével végeztem.

Minden jel arra mutat, hogy ismét a közigazgatásnak kell közbelépni és megoldást találni a tüzelőanyag, elsősorban a fahiány eliminálása tekintetében. Nap-nap után érkeznek be minden oldalról a panaszok, melyek a tüzelőanyag hiánya miatt előálló helyzetet igen súlyosnak tüntetik fel. Talán felesleges lesz rámutatnom az okokra, melyek miatt ez a hiány előállt és inkább csak annyit jelentek be, hogy a helyi közigazgatási hatóságok által, saját hatáskörükben már a lehetőség szerint végrehajtott intézkedések kiegészítéseként, tervekkel foglalkozom ki-termelhető erdőterületek megvételeivel, a minden lényegesen csak álméleti nehézségek kiküszöbölésére. Terveim szerint a vármegyei közjóléti szövetkezet részére szerez-ném meg a fa nagy- és kiskereskedői engedélyt és bár ezzel ismét olyan feladatot vállallok, minek ellátása nem tartozik hatáskörömbe és a kérdés megoldásához a szükséges szakértelemmel sem rendelkezem, mégis kénytelen leszek ezt irányítani, hogy a lakosság jogos panaszai megszűnjenek.

— **Az Ipartestület felhívja az órásiparosok figyelmét, hogy iparuk folytatásához szükséges benzin- szükségletüket haladéktalanul jelentsek be az Ipartestület irodájában.**

— **Megérkeztek az Országos Protestánsnapok kedvezményes utazási igazolványai.** A Budapestten október 28—31 között rendezendő Országos Protestáns Napokra utazási kedvezmény van, ennek igazolványai a békéscsabai Ipartestületnél 2.50 P-ért kaphatók.

A Hunniában lassanként a befejezéshez közeledik a „Beáta és az ördög” című film, amelynek érdekes fogatókönyvét Horváth Árpád és György István írták. Szörényi Éva dominikánus noviciust alakít a filmdrámában, aki egy fiatal olasz gróf (Páger Antal) személyében találkozik az ördöggel, illetve a szerelemmel. György István rendezi a filmet. — Ugyancsak a Hunniában készült el néhány nappal ezelőtt Orbók Attila új filmje: „Vissza az úton” Ráthonyi Ákos rendezésében, Csontos Gyulával és Mezey Máriával a főszerepekben.

Szerda, csütörtök

CSABA MOZGÓ

Előadások kezdete: vasárnap 3, 5, 7, 9, hétköznap 5, 7, 9. Naponta az első előadás zóna! Telefon 91

Rendkívüli és a mindennapi filmtől nagyban különböző hatalmas magyar alkotás

ERZSÉBET KIRALYNE

Karády, Tolnay, Fenyvessy, Jávor, Somlay, Rajnay, Gózon, Bilicsi

Ügyvédi hír. Dr Láng Frigyes ügyvéd irodáját Verbőczy-utca 2 szám (Réthy ház) alatt megnyitotta.

— Választmányi ülést tart az Aurora Kör. Október 10-én, csütörtökön délután 6 órakor az Aurora Kör választmánya ülést tart a Közművelődés-háza kisteremében. Az ülésre a választmány tagjait tisztelettel meghívja s megjelenésüket kéri az Elnökség.

— Olasz nyelvi tanfolyamok. Az Instituto Italiano di Cultura per l'Ungheria a folyó tanévben is megtartja a multban olyan szép sikerrel zárult és állandó érdeklődésnek örvendő tanfolyamait. A kezdőknek és haladóknak heti 2-2 órás tanfolyamai ebben az évben is a m. kir. áll. Lorántffy Zsuzsanna leánygimnázium helyiségében lesznek. Beiratkozásra pénteken, f. hó 11-én délelőtt 11 órától kezdve minden nap délelőtt és délután lehet jelentkezni 2 P beíratási díj lefizetése ellenében, ami egyuttal minden, amit a részvételért fizetni kell. A tanfolyamokat dr Czibesz Alfonz né Nyirő Jolán okleveles tanár vezeti, akinek nagy hozzáértését és rátermettségét a mult évi hallgatósága oly jól megismerte. A tanítási órák idejét, minden jelentkező érdekeinek figyelembevételével együttesen állapítják meg. A leánygimnázium igazgatósága.

— Olasz repülők a Földközi tengeren. Az utolsó napok eseményei — mint az olasz lapok írják — a teljes olasz fölényről tanuskodnak. Angliának vissza kell vonulnia az egyre eredményesebben támadó olasz légi erők elől. Az angol hadvezetés azt hitte, hogy az olasz kikötőket és más bázisokat Sziria, Egyiptom és Gibraltár támaszpontjairól megtámadva tönkre tehetik. Ez ugyan éppen olyan tévedés, mint amikor Franciaország hitt a Maginot-vonal áttörhetetlenségében. Az olasz repülők állandóan bombázzák Máltát, más angol bázisokat és a Földközi-tengeren lévő olasz repülőknél immár nem védekező, hanem háborút irányító szerepük van.

Üzlethelyiséget bérelnék a központban!

Cím a kiadóban.

— Öt éve tört ki az olasz-abesszin háború. Az olasz sajtó ünnepi cikkekben mutat rá, hogy a fascista olasz birodalom öt évvel ezelőtt: 1935. októberében az olasz-etióp fegyveres konfliktus kitörésével indult el nagy történelmi céljai felé.

— Újból kapható a 10 filléres kitűnő mézestészta receptfüzet a Körösvidék-boltban.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1940. okt. 9-én délelőtt:

Hőminimum	+11.4 C°
Hőmaximum	+16.0 C°
A föld felszínén	+10.5 C°
Légnyomás	765.4 mm
Csapadék	0.0 mm

Várható időjárás a következő 24 órára: Mérsékelt délnyugati szél, északon még eső és köd, délen a felhőzet csökken. A hőmérséklet holnap emelkedik.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— Ezen a héten a Dolesch és a Radó gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

A békéscsabai postahivatal személyzetének adománya erdélyi testvéreink javára

A békéscsabai postahivatal személyzete saját kebelén belül több mint 100 pengőt juttatott a Főméltóságú Asszony »Erdélyért« akciójára.

Békéscsabán követett el csalásokat egy gyulai nő

A békéscsabai rendőrség a lefolytatott nyomozás alapján őrizetbe vette és további eljárás végett a békéscsabai járásbírósnak adta át Márkus Ilona 26 éves gyulai, Végh-utca 7. szám alatti lakost. Márkus Ilona azért került összejáratásba a rendőrséggel, mert az elhagyott feljelentések nyomozása során kiderült, hogy Teszár Margit békéscsabai, Andrassy-úti női kalapostól három pengő lefizetése után egy finom női kalapot veti 25 pengőért. A kalapot később — anélkül, hogy használta volna — 9 pengőért eladta. A megítélt nő olyan lakáscímre — Áchim L. András-utca 28 szám — mondott be, amilyen nem is létezik.

Várkonyi Ödön békéscsabai lakostól pedig egy 140 pengő értékű gramofont kért kölcsön, 19 lemez-

zel. A gramofont azonban visszaadás helyett értékesítette 45 pengőért, a lemezeket pedig az ócskapiacra adta el darabonként, jóval áron alúl. A megítélt gyulai nő a bíróság előtt felel tetteit.

Zárt csomagolású mezőgazdasági termékek forgalombahozatala

Még ez év elején a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 14.500—1940. szám alatt rendeletet adott ki a közvetlen fogyasztóknak árusító kereskedés körében zárt csomagolásban forgalomba kerülő mezőgazdasági termények, termékek és cikkek súlyának megjelölése tárgyában. E rendelet szerint a közvetlen fogyasztóknak árusító (detail) kereskedés körében beföldi fogyasztás céljaira az 1895:XLVI. tc. hatálya alá eső mezőgazdasági termény, termékek és cikkek zárt csomagolásban (tartályban, dobozban, papírzacskóban, sítb.) csak abban az esetben szabad forgalomba hozni és raktáron tartani, ha a csomagban az abban lévő áru tiszta (nettó) súlyát a valósághoz híven és törvényes mértékben kifejezve, szembeálló helyen, jól olvashatóan feltüntették. A rendelet életbelépésének napján a kereskedelemügyi miniszter november elsejét állapította meg, eddig az időpontig tehát fel kellett készülni az áruk megfelelő csomagolására. Megjegyzendő, hogy a különböző kereskedelmi érdekképviseletek kérdéssel fordultak a minisztériumhoz, hogy a kiskereskedő részéről előre csomagolt áruk, mint pl. liszt, cukor, sítb. nettó súlyban árusítandók-e. Ennek mielőbbi eldöntése annál is inkább sürgetős, mert kivétel nélkül minden kereskedő előre csomagolja árucikkeinek jelentős részét.

SPORT

Tippverseny

Tippelőink a vasárnapi eredmények alapján a következő pontokat szerezték: 5. pontot: Vigh Lajos (Békés), Fischlovits Sándor, Pataj László; 4 pontot: Zahorán Mihály és Uhrin Tamás; 2 pontot: Varga Gyula, Kotarovszky Pál, Török László, Éliás Gyula (Kondoros).

Az összesített eredmények szerint Varga Gyulának 68, Uhrin Tamásnak 68, Fischlovits Sándornak 66, Török Lászlónak 65, Zahorán Mihálynak 59, Vigh Lajosnak (Békés) 58, Éliás Gyulának (Kondoros) 55, Kotarovszky Pálnak 54, vitéz Gáspár Jánosnak 11, Pataj Lászlónak 32 pontja van.

Az OMTK—BISE és a GyTE—MTE mérkőzés emaradt, ezért ezen két mérkőzésre beírt tippüket minden szelvényen töröltük.

Radio

A rádió esüörtöki műsora:

6.40: Ebresztő. Torna. 7: Hírek. Közlemények. Hangkíséret. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasások. 12: Harangszó. Himnusz. 12.10: Weidinger Ede szalonzenekara. 1.30: Lontay Rajner László magyar nótákat énekel. 4.15: Ruszin hallgatóknak. 5.15: Honvédműsor. 6: Belezny Antal emlékezete. 6.30: Méhészeti időszerű tanácsadó. 7: Hírek. 7.20: »A komédiás.« Színmű. 8.40: Hírek. — Budapest II.: 4.15: Hangkíséret. 6: Hírek. 6.10: Angol nyelvtanítás. 7: A rádió szalonzenekara. 7.20: Közvetítés a Kelet felé című film díszbemutatójáról.

Tőzsde

Valuta: Dollár 345.00—350.00, angol font — — — — —, cseh korona 11.45—11.80, dinár 7.60—7.90, francia frank — — — — —, lea 3.20—3.40, hollandi forint — — — — —, svájci frank 79.40—80.40, leva — — — — —, szlovák korona 11.55—11.90.

Gabonaárak: 77 kg tv. buza 20.15—20.25, 80 kg tv. buza 21.25—21.35, tengeri 27.50—27.75, rozs 16.60—16.85, takarmánykorpa 18.60—18.85, sórárpa 25.20—26.20, árpa 22.25—22.55, zab 20.90—21.15 pengő.

Ferencvárosi sertésvásár: Árak: fiatal könnyű 115—126, közép 126, nehéz 136.

1940. október 9-i békéscsabai

állatárak:		terményárak:		
Borjú	80—90	Búza	22.20—22.60	
Marha	50—70	Árpa	21.50—22.00	
Juh	50—60	Zab	19.00—19.20	
Hiz. sertés	114—132	Tengeri	—	
A sertéspiac zárva!		cs. 12.00—12.50	Korpa	16.50—17.50
Hizott liba 160—180		cs. 12.00—12.50	Bab	38.00—40.00
ruca 140—170		cs. 12.00—12.50	Köles	28.00—32.00
Cairke sütni 130—140	Széna r.	7.00—8.50	Tökmag	23.00—25.00
rántani 130—140	Luc	2.00—3.00	Luc. mag	2.00—3.00
Tyúk 115—125	Széna r.	7.00—8.50	Luc. mag	8.00—9.50
Pulyka 115—125	Luc	8.00—9.50	Szalma	1.80—2.00
Gyöngytyúk 135—145	tak.	3.00—3.50		
Tojás drb.-ja 12—13 f				
kg.-ja 1.80—1.90				

APRÓHIRDETÉSEK

Lakásfertőtlenítést, poloska-irtást vállalok. Beszedné, Irányi-utca 2. 6641

Juh-, marha- és borjúhús állandóan kapható Zsótér Vilmos mézszármánál 1., Kisfaludy utca 18. Nagyobb teleknel árengedmény.

Soffőr állást keres Petőfi u 22

Nagyrébten Patay-féle oktrák gyümölcsösselel, tanyával bérbeadó. Bővebbet: Gróf Tisza István-út 12

Állatorvosi műszerek és könyvek, mosómedve beléslő kocsi, beszélni papagály, ebédiasztal eladó. Békés, Jantyik M. utca 6 szám

Szuperfoszfát, pétisó, kálisó, beszerezhető Juhász és Társa cégnél, Andrassy ut 14

MÁVAUT AUTÓBUSZMENETREND

A forgalmi korlátozások teljesen megszűntek!

Békéscsaba—Gyula					
8 20	12 45	ind.	Békéscsaba „Csaba”-szálló	érk.	11 00 13 10
8 30	13 10	érk.	Gyula városháza	ind.	10 25 12 40
Békéscsaba—Szarvas—Öcsöd					
13 20	ind.	Békéscsaba „Csaba”-szálló	érk.	8 10	x
14 36	érk.	Kondoros	ind.	6 52	
15 13	érk.	Szarvas	ind.	6 17	
15 45	érk.	Öcsöd	ind.	5 45	
Bcsaba—Szeghalom—Püspökladány—Hajdúszoboszló—Debrecen					
6 00	13 20	ind.	Békéscsaba MÁV p. u.	érk.	18 05 21 32
6 17	13 37	ind.	Békéscsaba „Csaba”-szálló	érk.	8 10 18 00 21 25
6 36	13 56	ind.	Békés Városh.	érk.	7 53 17 43 21 08
7 27	14 42	ind.	Mezőberény Község.	érk.	7 32 17 25 20 51
7 51	15 05	ind.	Szeghalom p. u.	érk.	6 44 16 38 20 05
8 09	—	ind.	Füzeggyarmat Község.	érk.	6 20 16 10 19 38
8 35	—	ind.	Biharnagybajom	érk.	— 15 52 19 21
9 20	—	ind.	Püspökladány Rákóczi ss.	érk.	— 15 27 18 56
9 50	—	érk.	Hajdúszoboszló gyógyfürdő	érk.	— 14 43 18 14
—	—	érk.	Debrecen „Arany Bika” ss.	érk.	— 14 10 17 40
Békéscsaba—Szeghalom—Berettyóújfalú					
—	—	ind.	Békéscsaba MÁV p. u.	érk.	18 05
6 00	—	ind.	Békéscsaba „Csaba”-szálló	érk.	18 00
7 22	—	érk.	Szeghalom p. u.	ind.	16 38 20.42
8 55	—	érk.	Berettyóújfalú p. u.	ind.	14 18 19.26
9 00	—	érk.	Berettyóújfalú községháza	ind.	14 10 19.20
Békéscsaba—Gyula—Kétegyháza—Elek					
12 45	—	ind.	Békéscsaba „Csaba” szálló	érk.	11 00
13 20	—	ind.	Gyula városháza	érk.	7 45
13 55	—	érk.	Kétegyháza p. u.	ind.	7 10
14 25	—	érk.	Elek	ind.	6 40
Békéscsaba—Doboz					
z	z	ind.	Békéscsaba p.u.	érk.	7 32 16 07
6 25	13 45	ind.	Békéscsaba „Csaba” szálló	érk.	7 28 16 02
6 52	14 12	érk.	Doboz községháza	ind.	7 00 15 35

x — Csak hétköznap.
† Csak vasár- és ünnepnapokon közlekedik.
z Csak hétköznap, de iskolai szünidőben csak szerdán és szombaton közlekedik.
Felvilágosítások a MÁVAUT Kirendeltségnél Békéscsaba, II., Kazinczy-utca Telefon 2—33.